

Kunst

omkring trolden

Informationsavis fra Museums- og kunstforeningen for Vejen og omegn

Benny Andersen og Svante

Benny Andersen blev hyldet som 70årig i november 1999 med fakkeltog og festtale af statsministeren og mange andre. Dagen blev fulgt op af en TV-udsendelse, der gik tæt på den private og beskedne forfatter og musiker. Ordleg og musik har været vigtige elementer i Benny Andersens kunstneriske virke.

Siden 'Den musikalske ål' udkom i 1960, har novellesamlinger, børnebøger, udvalg af Radio-TV - dramatik og digtsamlinger været udgivet. Ofte har

teksterne spidsfindige og humoristiske vendinger,- også i titlerne på bøgerne, hvorfra der kan nævnes: 'Her i reservatet' og 'Det sidste øh'.

Som musiker sammen med Poul Dissing er han blevet landskendt i forbindelse med fremførelsen af 'Svantes viser'. De traf hinanden i 1967 i Danmarks radio, hvor Poul Dissing sang tre digte af Benny Andersen. Det blev starten på et mangeårigt samarbejde, hvor især 'Svantes viser' kom til at spille en vigtig rolle.

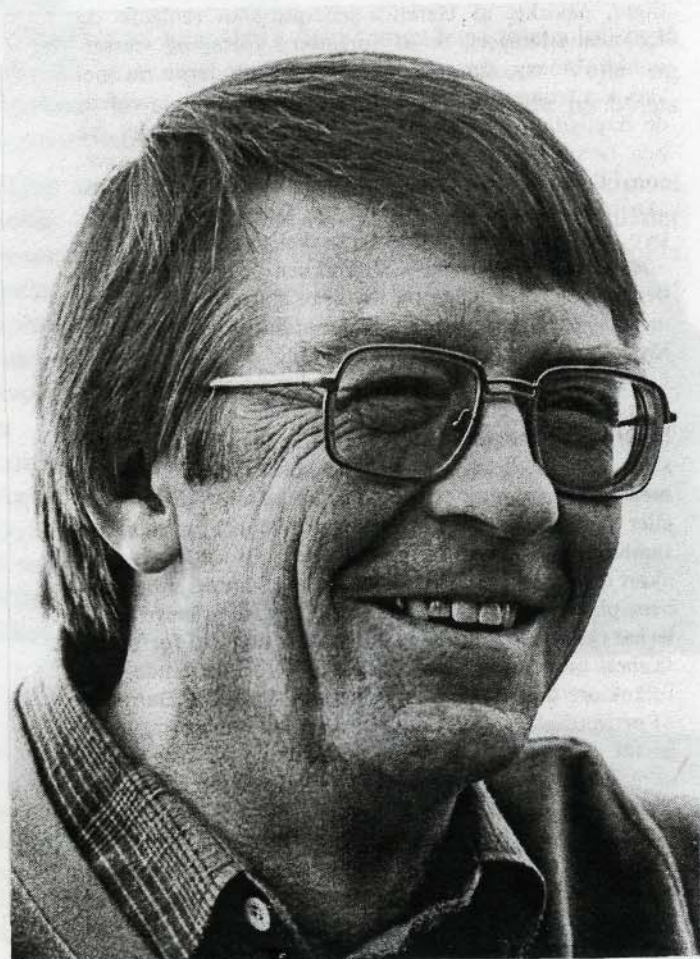
Pladen med 'Svantes viser' er siden solgt i mere end 200.000 eksemplarer, og Benny Andersens 'Samlede digte' fra 1998, der ikke indeholder Svantes viser, er solgt i over 80.000 eksemplarer.

Der er ingen tvivl om, at danskerne elsker hans ironiske kommentarer og fiffige ordspil, hvad enten det er i hverdagsagtige situationer eller i skarpe samfundskritiske beskrivelser. Måske fordi den menneskelige varme er så tydelig - og de små hverdagsoplevelser gøres væsentlige.

Teksterne kan tolkes på andre måder end Dissings. Det har Peter Brun og Peter Hyldahl bevist ved deres lille kabaret: Det er nu eller altid, - om Rosalina, Svante og alle os andre.

De skriver selv om Benny Andersen: "Når man snakker om forfatteren Benny Andersen, tænker man straks på navne som Rosalina, Svante og Nina og kaffen, der er klar om lidt. Og hvem kan ikke synge med på sange som f.eks. 'Go'nu nat og gå nu lige hjem'! Og selv om folk siger, de ikke læser digte, ja, så kan de sagtens have Samlede Digte fra 1998 stående på reolen. Benny Andersen er en folkelig digter, som bruger alle det danske sprogs muligheder og ikke mindst finurligheder. Han ser på os såkaldte danskere gennem sin kikkert, så de små ting bliver store, men vender ofte kikkerten, så det vi tror er stort og vigtigt bliver småt, - men skarpt. En verdensborger i Danmark, som desuden komponerer vidunderlige og evigtgrønne melodier til sine sange."

At mange af teksterne er blevet folkeeje bevises af, at de er kommet med i antologier og sangbøger. Selv i højskolesangbogen finder vi nogle af Benny Andersens viser.

Benny Andersen

Kunsten i DET GAMLE ÆGYPTEN.

Ved mag. art. Torben Holm-Rasmussen.

Pyramider, templer, bemalede grave, statuer af guder og faraoner, mumier af mennesker og hellige dyr - intet land fra oldtiden fascinerer moderne mennesker som det gamle Ægypten. "Mysteriernes land" er Ægypten blevet kaldt, men for de gamle ægyptere var der kun ét mysterium. Mysteriet var for dem viden om, hvordan døden besejredes. Alt i denne kultur var rettet mod dette ene: at besejre døden.

For at den døde kunne være sikker på et liv efter døden, skulle sjælen have et sted at bo. Det var graven, "evighedens hus", hvor sjælen boede i den uforgængelige mumie. Man havde yderligere sikret sig ved at fremstille statuer og relieffer af den døde. Disse kunstneriske frembringelser tjente et ganske bestemt formål, - at gøre det muligt for den døde at få det evige liv. Hvis mumien blev ødelagt, kunne sjælen i stedet bo i statuen eller i reliefferne.

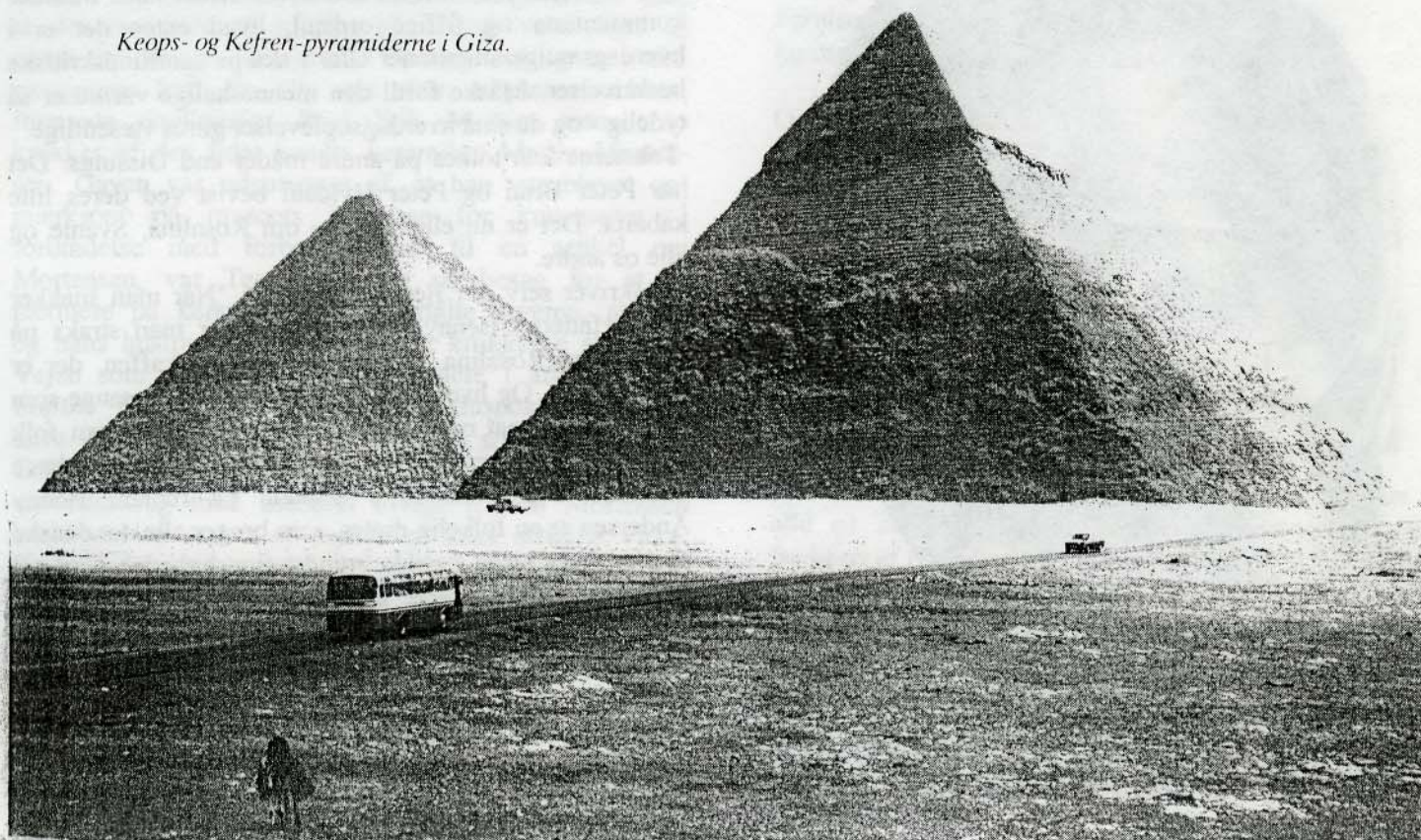
Det guddommelige kunne ægypterne møde i statuerne, hvor gudens kraft, ba'en, var skjult til stede. Statuerne stod opstillet inderst inde i templet, hvor farao og præsterne gennem ritualer og ofre kom i kontakt med de usynlige guder. På templernes mure var der relieffer, hvor offerhandlingerne blev fastholdt til evig tid. Efter

ægyptisk tankegang blev verden på denne måde holdt i gang.

Vi kan følge udviklingen af denne enestående kunst, fra de kongelige gravpladser i Saqqara og Giza med pyramider og gravkamre til de store tempelområder i Luxor og Karnak. På Vestbredden overfor Luxor var i klipperne indhugget grave til faraoner og stormænd. Billederne i embedsmændenes grave giver et fascinerende indblik i dagligdagen. Kun én af kongernes grave blev fundet intakt, nemlig Tutankhamons lille grav med et fantastisk gravudstyr.

Af de mange konger skilte Akhenaton sig ud, for han forsøgte at omstyrte det gamle samfund med de mange guder og i stedet sætte troen på guden Aton. Samtidig forsøgte han også at indføre en helt ny stil i kunsten, den såkaldte "Amarna-stil", opkaldt efter den moderne betegnelse for stedet for Akhenatons ny hovedstad i Mellempægypten. Tyske udgravninger kort før Første Verdenskrig bragte et væld af statuer for dagens lys, deriblandt den berømte buste af dronning Nefertiti, nok det mest berømte kunstværk fra det gamle Ægypten.

Keops- og Kefren-pyramiderne i Giza.

JYLLAND

gæster Vejen Kunstmuseum

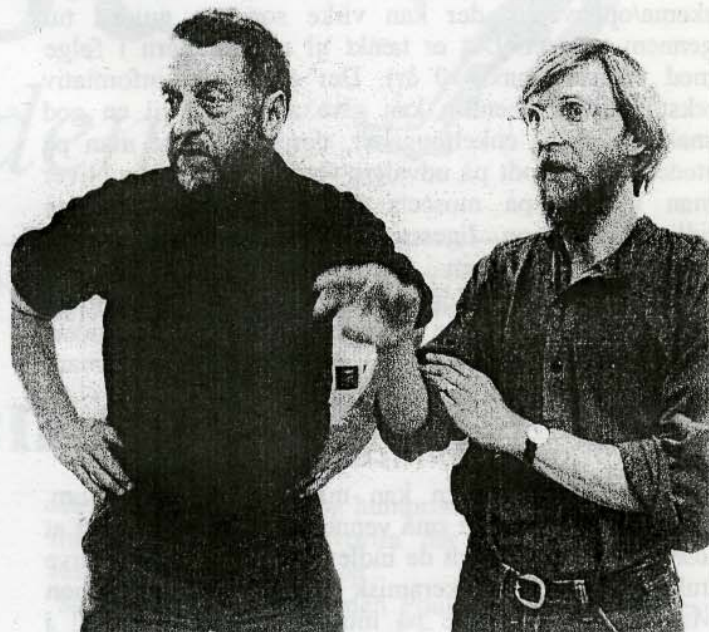
Først i februar er der på Vejen Kunstmuseum fernisering på en udstilling med værker skabt af medlemmer af kunstnersammenslutningen JYLLAND, Fællesnævneren er arbejder på papir og mindre skulpturer.

Forretningsfører Poul Møller-Mikkelsen fortæller, at sammenslutningen blev etableret den 24. sept. 1977 på initiativ af kunstnerne Erik Argus og Per Kramer. De var begge af den opfattelse, at der skulle være et jysk alternativ til det københavnske kunstner- og kulturliv. JYLLAND holdt sin første udstilling i Århus Kunstbygning i november 1978 med 15 deltagende kunstnere.

Erik Argus, der i dag bor i Hjørring, blev foreningens første formand. Den første forretningsfører, nu afdøde rektor Jens Aggerbo, formulerede følgende programerklæring: "JYLLAND har ikke noget bestemt kunstnerisk program, ikke noget ønske om at dyrke et særligt kunstnerisk udtryk eller grundlægge en -isme. Den har heller ikke noget særligt geografisk program, den bygger ikke på en forestilling om særlige jyske udtryksformer eller en påstand om en speciel jysk kunst". Denne programerklæring har JYLLAND på bedste vis tilstræbt at efterleve i de 22 år, der nu er gået siden starten.

Jylland har sit hjemsted i Århus, men har i tidens løb også udstillet i mange andre jyske byer såsom Vejle og Hjørring, hvor det - som her i Vejen - skete på byens kunstmuseum.

Tiden har vist, at JYLLAND's medlemmer har kunnet holde sammen, arbejde sammen, præstere resultater sammen og sidst, men ikke mindst, forstået at holde gnisten ved lige og samtidig være rummelige nok til at optage nye medlemmer, når muligheden meldte sig. I tidens løb har der også været plads til gæsteudstillere, hvoraf en enkelt siden er optaget som medlem. Her og nu er de følgende 20 kunstnere medlemmer af kunstnersammenslutningen JYLLAND: Erik Argus, Poul Anker Bech, Peter Hentze, Sys Hindsbo, Poul Isbak, Dyke Johansen, Leif Kath, Anders Kirkegaard, Erland Knudssøn Madsen, John Olsen, Poul Pedersen, Jan Riishede, Tommy Storkholm, Jørn Særker Sørensen, Poul Skov Sørensen, Teddy Sørensen, Kurt Tegtmeier, Hanne

John Olsen og Erland Knudssøn Madsen ved ophængning i Århus Kunstbygning.

Varming, Karin Nathorst Westfelt, Erik Winckler.

Den nuværende forretningsfører slutter med at sige: "Formålet for JYLLAND er ikke at lave store udstillinger, men gode udstillinger, kvalitet frem for kvantitet, og jeg mener, at JYLLAND alt i alt har forstået dette og haft en stille og rolig vækst med en rimelig balance mellem maleri, grafik og skulptur".

Vejen Kammerkor. Koncert på museet.

Vejen Kammerkor har tidligere gæstet Vejen Kunstmuseum. Nu kommer koret igen på museet med et spændende repertoire fra gregoriansk sang over romantiske korklange til nyere skandinavisk kormusik, et program med både kendte og mindre kendte værker.

Fra programmet kan nævnes: 'Locus iste' af Bruckner, 'Ave verum corpus' af Mozart og 'Jesus bleibet meine Freude' af Bach. Som akkompagnatør og solist har koret allieret sig med den unge, talentfulde pianist Jacob Beck, der er uddannet ved Det fynske musikkonservatorium og videreuddannet i Hannover og i New York. Han vil akkompagnere koret og spille som solist fra det store romantiske repertoire.

Redaktion: Poul Erik Hansen (ansvarshavende)
Badstuegade 6, 6100 Haderslev. Tlf. 74 525715.
Poul Verner Nielsen, Gunnarsvej 7, 6600 Vejen. Tlf. 75362870.
Sv. Holm Larsen, Bakkevej 3, 6600 Vejen. Tlf. 75 360633.
Bladets red. modtager gerne stof fra foreningens medlemmer.

NYT FRA MUSEET

OPGAVEARK

Et nyt tiltag på museet så dagens lys i forbindelse med skolernes efterårsferie. Efter lange overvejelser er der nu i kiosken mulighed for at rekvirere et spørgeskema/opgaveark, der kan virke som en guided tur gennem museet. Det er tænkt til mindre børn i følge med voksne (max. 10 år). Der er en del informativ tekst, der forhåbentlig kan give anledning til en god snak, og dertil enkeltopgaver, der kræver, at man på stedet får set godt på udvalgte værker. Undervejs bliver man klogere på museets opbygning og rummenes tidligere funktion, ligesom man vil opdage, hvordan ottekanten går igen fra springvandet til to af udstillingshallerne. Kom og prøv, afgiv ris, ros og gode ideer, så produktet kan blive endnu bedre. Med tiden kan der måske endog være flere forskellige opgaveark at vælge mellem!

KONKURRENCE i VINTERFERIEN

I løbet af vinterferien kan man invitere sine børn, børnebørn eller andre små venner med på museet for at løse opgaveark. Blandt de indleverede svar vil der blive trukket lod om en keramisk elefant lavet af Simon Maltha, der arbejdede på museets Keramik-festival i september 1999.

GAVER og DEPONERINGER

I løbet af efteråret/vinteren har museet modtaget en del gaver, der alle styrker museets samlinger. Det startede midt i september med en keramisk platte af Erik Nyholm. Den er skænket af kunstnerens nære bekendt, den i Askov bosatte fotograf Jørgen Sejr. Da han så, at Erik Nyholm er repræsenteret med tre værker i den nyindrettet keramikafdeling, mente han, at det var godt, at platten på museet ville være til glæde for mange. Selvsamme bevæggrund har to andre gavegivere haft. En lille uge efter, at platten ankom, forærede civilingeiør Poul Erik Madsen museet to krukke af den lidet kendte keramik Martin Mortensen. Gaven var udsprunget af, at han var blevet opmærksom på museets interesse for kunstneren. I forbindelse med forberedelserne til en artikel om Mortensen, var Teresa Nielsen på besøg for at se nærmere på keramikken. Da fortalte giveren, at han og hans hustru havde besluttet, at krukkerne skulle til Vejen som en gave! Et skridt videre i arbejdet med Martin Mortensen ville museumsinspektøren gerne have deponeret en af hans krukke, som ovennævnte Erik Nyholm i sin tid havde erhvervet. Den skulle i sammenhæng med museets øvrige Martin Mortensen krukke vise endnu et aspekt af hans alsidige virke. Krukken kom til museet med besked fra Janet Nyholm om at den som gave skulle have lov til at blive sammen med de øvrige værker!

VIGTIGE DEPONERINGER

Keramiksamlingen har siden åbningen i juli - til trods for at der p.g.a. de mange renoveringer ikke er midler til erhvervelser - været i stadig udvikling. Ud over de kærligkomne gaver er der for nylig indgået aftaler om to

vigtige deponeringer fra henholdsvis Esbjerg Museum og Kunstindustrimuseet. Vejen Kunstmuseum har en skulptur af keramikeren fra Esbjerg, Søren Kongstrand, der begyndte sit virke et par tiår senere end Niels Hansen Jacobsen. Men hvorfor oparbejde en stor samling, når kunstneren er velrepræsenteret på Esbjerg Museum? Da hans værker ikke er permanent opstillet, har Esbjerg Museum valgt at imødekomme en anmodning om at deponere et udvalg i Vejen, hvor de vil give god mening. For nylig har Kunstindustrimuseet også sagt ja til uddeponering af dansk keramik fra århundredeskiftet. Det drejer sig om keramikere Karl Schrøder (en nevø til Ludvig Schrøder på Askov Højskole), Christian Joachim og Martin Mortensen (to værker, som Kunstindustrimuseet har erhvervet i 1998). Herefter følger et større arbejde med at få gjort plads, så også deponeringerne kan komme til deres rette i keramikrummet.

Teresa Nielsen.

Aktiviteter Tid & sted på Vejen Kunstmuseum

Lørdag d. 5. februar kl. 15.00.

Fernisering. Udstilling med kunstnersammenslutningen JYLLAND.

Onsdag d. 9. februar kl. 19.30.

Ægyptisk kunst. Lysbilledforedrag ved formanden for Dansk Ægyptisk Selskab, mag. art. Torben Holm-Rasmussen.
Entré kr. 25,-

Torsdag d. 2. marts kl. 19.30.

Koncert med Vejen Kammerkor.

NYT ARRANGEMENT:

Fredag d. 24. marts kl. 19.30.

Det er nu eller aldrig: en cabaret om Rosalina, Svante og alle os andre. Tekst og musik af Benny Andersen, fremført af Peter Brun og Peter Hyldahl.

Til koncerterne er entréen kr. 35,-. Medlemmer kr. 25,-.

Museets nye åbningstider:

Tirsdag - fredag kl. 10-16. Lørdag-søndag kl. 11-17.

Mandage lukket (Undtagen 2. påskedag og 2. pinsedag)

Fri entré.